

jak tomu odpovídá stálá praxe odvolacího soudu (a ostatně i plenární rozhodnutí ze 6. června 1900, čís. 7949 — úř. sb. čís. 2481) zamítnouti.

Rozhodnutím odvolacího soudu byl porušen zákon. Třebaže lze připustiti, že opověď odvolání sama o sobě v souzeném případě nevyhovuje předpisu § 467 odst. druhý tr. ř., neboť nelze z ní seznati, zda se odvolání opovídá pro zmatečnost (§ 464 čís. 1 tr. ř.), či pro výrok o vině (§ 464 čís. 2 tr. ř.), byl odvolací soud povinen přihlédnouti k obsahu spisu, jímž ohlášené odvolání bylo provedeno, poněvadž § 467 odst. druhý tr. ř. ponechává odvolateli na vůli, by výslovné označení bodů rozsudku, jimiž se pokládá za stížena, uvedl buď v opovědi nebo v provedení odvolání. K zamítnutí odvolání z důvodů § 467 čís. 2 tr. ř. proto nestačí, že odvolatel v opovědi odvolání prohlásil toliko, že opovídá odvolání. Provedení odvolání sice také výslovně nepraví, že se odvolává »do výroku o vině«, avšak z celého obsahu provedení jde s naprostou bezpečností na jevo, že tu jde toliko o odvolání z výroku o vině; odvolatel brojí proti tomu, že prvý soud nedal plné víry svědkovi Františku S-emu, že nevěřil svědkům K-ovi a S-ovi, že naopak uvěřil svědkům vývodním, ač jsou to osoby od obžalovaného odvislé, po případě s ním příbuzné, a žádá na konci výslovně, by rozsudek byl změněn a obviněný ve smyslu soukromé obžaloby uznán vinným. Již tímto konečným návrhem jest důvod odvolání jasně a zřetelně uveden a tím jest předpisu § 467 odst. druhý tr. ř. vyhověno. Poukaz odvolacího soudu na plenární rozhodnutí bývalého nejvyššího soudu vídeňského (čís. úř. sb. 2481) na tento případ nepřiléhá, poněvadž tam šlo o pouhou opověď odvolání, jež vůbec nebylo provedeno, tu však jest podáno písemné provedení odvolání, o jehož obsahu nemůže vzejíti pochybnost; odvolací soud ovšem k obsahu provedení toho v odůvodnění svého rozhodnutí nepřihlézel. Bylo proto uznati právem, jak se stalo.

Čís. 2863.

Trestání válečné lichvy (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Pro otázku přemrštěnosti nájemného ve starých domech rozhodují předpisy zákona na ochranu nájemníků.

Ke skutkové podstatě deliktu podle § 8 odstavec první a třetí zákona se vyžadují nejen objektivní náležitosti skutkové podstaty, nýbrž i vědomí pachatelovo, že žádá (dává si poskytnouti) nájemné zřejmě přemrštěné.

(Rozh. ze dne 6. srpna 1927, Zm II 38/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečné stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 13. prosince 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem předražování podle §u 8 odst. třetí zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první stolice k novému projednání a rozhodnutí, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Nalézací soud pokládá v souhlasu s posudkem znalce za přiměřené nájemné z bytu obžalovaným pronajatého se všemi vedlejšími požitky 250 Kč měsíčně, dodávaje, že byt je dosti primitivní a, jak prý obecně známo, jeho pěkná poloha jest vyvážena hlukem, prachem a zápachem z nákladních automobilů tam jezdících. Zmateční stížnost právem vytýká, že tyto předpoklady nemají opory ve spisech a, pokud se rozsudek odvolává na okolnost obecně známou, že neodpovídají skutečnosti, ježto je naopak známo, že byt ve druhém poschodí domu chráněného stromovým veřejného sadu netrpí ani prachem ani zápachem ulice, a znalec sám shledal byt v dobrém stavu. Znalecký posudek neobsahuje kromě popisu, výměry, zjištění dobrého stavu, pěkné polohy a šikmé konfigurace bytu žádného odůvodnění; jeho konečný závěr je odůvodněn zcela povšechně a nejasně (»byt je sice v poloze pěkné, konfigurace však vesměs šikmá, takže znalec považuje za přiměřené nájemné i se všemi poplatky 250 Kč«). Jeho nedostatečnost vyplývá z úvahy, že otázku přiměřenosti požadovaného nájemného v tomto případě, kde jde o dům starý, vystavěný asi před 40 lety, tedy dávno před válkou, lze řešiti vzhledem k zákonnému předpisu o ochraně nájemníků toliko ve spojení s těmito předpisy, takže bylo povinností znalce, zjistiti nejprve základnu pro dovolenou činži, jak ji stanoví zákon o ochraně nájemníků platný v době činu (§ 8 zák. z 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n.), a pak připočítati ony další částky, jež zákon prohlašuje za přípustné, jednak jako procentuální zvýšení základní činže podle ustanovení § 9 cit. zák., jednak další zvýšení z důvodů uvedených v § 12, po případě 14 téhož zákona a na tomto spolehlivém podkladě pak vypočítati, kolik činí podle zákona přípustné čisté nájemné a kolik činí vedlejší poplatky a obecní dávky. Teprve nájemné, které zřejmě převyšuje částky takto zjištěné, bude lze pokládati za zřejmě přemrštěné. Tomuto základnímu zákonnému požadavku posudek však nevyhovuje. Není z něho ani zřejmo, z jakého právního základu znalec vycházel při svém výpočtu (zda z nabývacího nákladu domu, či z činže podle zákona přípustné, či snad z činže v místě obvyklé). Vzhledem k vytknutým nedostatkům posudku byl odůvodněn obhájcův návrh na jeho doplnění a přezkoumání, ježto pro takové opatření jsou dány předpoklady § 126 tr. ř. Zamítnutím návrhu obhájce byl stěžovatel nepochybně zkrácen ve své obhajobě a rozsudek se stal zmatečným podle čís. 4 § 281 tr. ř. (srov. rozh. č. 1866 z roku 1925, 1998 z roku 1925 sb. n. s.).

Ke skutkové podstatě deliktu podle § 8 odst. první a třetí zák. čís. 568 z roku 1919 se vyžadují nejen objektivní náležitosti — v rozsudku vadně zjištěné, — nýbrž i vědomí pachatelovo, že žádá, pokud se týče dávky si poskytnouti nájemné zřejmě přemrštěné. Tohoto vědomí u stěžovatele nalézací soud nezjistil. Zejména nelze shledati dostatečné a náležitě odůvodněné zjištění subjektivní viny v tom, že se v rozsudku praví: »Mluví-li obžalovaný nyní o měsíčním nájemném 400 Kč pokud se týče 500 Kč, projevuje tím (nyní) sám, že si dal pomocí oné udánlivé jistoty 20.000 Kč poskytnouti jako nájemné částku zřejmě přemrštěnou,« neboť

nehledě k tomu, že citovaným výrokem odůvodňuje soud své přesvědčení, že částka obžalovaným požadovaná byla objektivně zřejmě přemrštěná, neopravňuje tento výrok ještě k závěru, že si obžalovaný v době činu byl vědom, že, využívaje mimořádných poměrů vyvolaných válkou, požadavkem upřílišněného nájemného vybočuje z dovolených mezí. Přesného zjištění v naznačeném směru bylo v souzeném případě tím více třeba, an se obžalovaný již při prvním výslechu u soudu hájil tím, že považoval i 500 Kč nájemného měsíčně za přiměřené nájemné, informovav se u svého právního zástupce Dra L-a, který o bytě prohlásil, že zaň obžalovaný může tolik požadovati. Soud nejen že k této obhajobě nepřihlíží, nýbrž nezjišťuje subjektivní zavinění obžalovaného v době spáchání činu vůbec, což důvodně vytýká zmateční stížnost s hlediska čís. 5 i 9 a) Šu 281 tr. ř. Pro zjišťování subjektivní stránky mohou nabýti významu i další průvodní návrhy obhajoby, týkající se zjištění kupní ceny domu, dluhů na něm váznoucích atd. Vytknuté vady činí rozsudek zmatečným a odůvodňují jeho zrušení v celém obsahu, aniž by bylo třeba se zabývatí dalšími uplatňovanými zmatky. Ježto pak v rozsudku nejsou bezvadně zjištěny ony skutečnosti, které při správném použití zákona měly býti základem nálezu, nelze se obejítí bez nového hlavního přelíčení a bylo rozhodnouti, jak se stalo.

Čís. 2864.

Podvod předložením nesprávně vyplněného výkazu o majetkových a výtěžkových poměrech okresní úřadovně pro péči o válečné poškozence za účelem přiznání invalidního důchodu.

Vypovězení ze země jest zostřením trestu a jako takové sdílí osud hlavního trestu; odvolání jest tu přípustno jen za podmínek § 283 tr. ř.

Podmíněné odsouzení nutno omeziti toliko na případy odůvodněné závažnými a podstatnými okolnostmi.

(Rozh. ze dne 13. srpna 1927, Zm I 154/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chrudimi ze dne 5. února 1927, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem pokusu podvodu podle §§ 8, 197, 200 tr. zák.; odmítl v zasedání neveřejném odvolání obžalovaného do onoho rozsudku z výroku o vypovězení ze země; naproti tomu vyhověl odvolání státního zastupitelství z výroku, jímž byl povolen obžalovanému podmíněný odklad výkonu trestu a prohlásil odsouzení obžalovaného nepodmíněným. V otázkách, o něž tu jde, uvedl v

d ů v o d e c h:

Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti, čís. 9 a) § 281 tr. ř., namítá zmateční stížnost, že v nesprávném tvrzení strany ve výkaze nelze spatřovati uvádění úřadů v omyl listivým předstíráním, poněvadž prý jednak